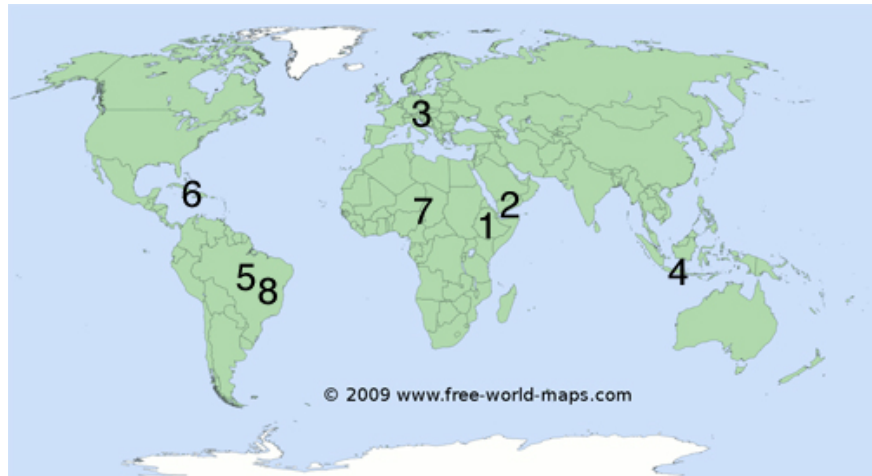

História kávy

1) Káva pochádza z etiópskej vrchoviny vo východnej Afrike.

2) Otokári preniesli kávu cez Červené more do Arábie, kde sa stal nápoj v 13. - 14. storočí rýchlo populárnym. Tam získal aj svoj názov "kawha". Hlavný vývozný prístav sa nachádzal v Jemene a volal sa Mokka, odtiaľ sa káva šírila po celom islamskom svete.

3) V 17. storočí sa káva dostala cez Turecko do Európy. V tom čase sa v európskych mestách otváralo mnoho kaviarní. Počas tureckej okupácie Rakúsko-Uhorska sa káva "nasťahovala" aj do susednej Viedne.

4) Dlhú dobu boli jedinými dodávateľmi kávy Etiópia a Jemen. Európske koloniálne mocnosti však rýchlo zistili, že by im ich vlastná produkcia v kolóniách priniesla peniaze. Preto napríklad Holanďania začali pestovať kávu na Jáve.

5) V polovici 19. storočia vraj portugalský diplomat prepašoval do Brazílie kávu v kyticí kvetov, za čo riskoval vlastný život.

6) Kávový ker sa cez koloniálne mocnosti rozšíril na Jamajku, Filipíny a Salvádor.

7) V 19. storočí sa pitie kávy rozšírilo medzi všetky spoločenské vrstvy v Európe. Dopyt po káve rástol. Ľudia v kolóniách však z toho mali len malý úžitok. Napríklad na Jáve sa musela každá rodina pre Holanďanov starať o 650 kávovníkov, poľnohospodári by však radšej pre seba pestovali ryžu. Keďže pestovanie kávy šlo na úkor iných plodín, dôsledkom bolo, že ľudia hladovali. Francúzi zas zotročili 30-tisíc Afričanov - poslali ich pracovať na kávové plantáže na Haiti, domorodé obyvateľstvo im totiž ako pracovná sila nestačilo.

8) Situáciu krajín produkujúcich kávu veľmi nezmenil ani koniec kolonializmu - stále majú veľmi málo príjmov, pretože produkujú prebytok kávy, ktorý udržuje ceny na nízkej úrovni. Ceny pravidelne rastú iba kvôli neúrode. Aby sa kolísanie cien dostalo pod kontrolu, vyjednali výrobcovia a spotrebiteľské krajiny v roku 1940 "dohodu o káve". Tá by mala stabilizovať ceny prostredníctvom dohodnutého limitu na dodávky kávy. Dohoda sa však opakovane porušuje. Globálna cena kávy podlieha výkyvom, ktoré postihujú najmä poľnohospodárov v krajinách globálneho Juhu.

Zdroj

Misereoru.a. (2003): Kaffee. Material für Bildungsarbeit und Aktionen. Aachen.